PRACTICA IVDICIARIA LANFRANCI DE ORIANO CVM BEnedicti Vadij, & Celſi Hugonis Diſſuti annotationibus,

A D. GABRIELE SARAYNA *Iuriſconſulto Veronenſi innumerabilibus, quibus ſcatebat, erroribus nouiſſimè repurgata.*

His præterea ſumma rerum ac verborum capita, cum locupletiſsimo in fine adiecto indice acceſſerunt.

LVGDVNI,
Apud Hæredes Iacobi Iuntæ,
1562.

Coll. Soc. IESV Salm. ex dono Regum.

PRAXIM IVDICIARIAM LANfrancus, in hæc duodecim capita diuidit.

1 De citationibus. folio 15
2 De dilationibus. fol. 20
3 De recuſationibus. fol. 24
4 De exceptionibus. fol. 28
5 De petitionibus. fol. 32
6 De reſponſionibus. fol. 39
7 De confeſsionibus. fol. 42
8 De teſtium depoſitionibus. fol. 56
9 De inſtrumentorum productione. fol. 98
10 De interlocutorijs & appellationibus. fo. 118
11 De impenſis. fol. 155
12 De cauſis ſummarijs & delegatis. fol. 162

COMMEN-

COMMENTARIVS LANFRANCI DE Oriano ſuper cap. Quoniam contra falſam. de probationibus.

SVMMA CAPITA

1 *Acta in iudicio ſcribenda. nu. 5.*
2 *Finalis cauſa ex proœmio ſumitur.*
3 *Exceptio negatiua, non probanda.*
4 *Negatiuam, quis probare teneatur, quæ ſint probabiles.*
6 *Sententia, vtrùm inter iudiciorum acta numeretur.*
7 *Alternatiua, quando in copulam reſoluatur.*
8 *Reus in exceptione locum actoris obtinet.*
9 *Delegationes & commiſsiones cauſarum, inter iudiciaria acta non computantur.*
10 *Vbi diuerſa ſunt inſtrumenta, quibus potiùs credendum.*
11 *Dictio, & cætera, quemadmodum interpretanda ſit.*
12 *Licèt ſummariè procedatur, in ſcriptis nihilominùs procedendum, & quomodo intelligatur clauſula illa.*
13 *Teſtes in actis non requiruntur.*
14 *In iudicio prior eſt, qui prior citat.*
14 *Soli iudici vtrùm credendum.*
15 *In dubio potius creditur tabellioni, quàm nuntio.*
16 *Proceſſus iudicis recuſati valet ſi non appelletur.*
17 *Confeſsio poſitionis vtrùm reuocetur.*
18 *Confitetur, qui poſitionem facit qui verò articulos facit non item.*
19 *Quare fiant poſitiões, quãdo reus negauit reſponſionẽ factã libello.*
20 *Poſitioni impertinenti non eſt reſpondendum.*
21 *Iudex vbicunque poteſt litigantes ex officio ſuo interrogare.*
22 *Pars non poteſt interrogare aduerſarium ſuum coram iudice.*
23 *Quando compellatur quis procuratorem accipere.*

24 *Pro ſententia iudicis, vtrùm præſumendum: & in fi. ſequen. nu. 40. & 41.*

25 *Euidens iniquitas, quando dicatur.*

26 *Vtrùm ſententia, poſt rem iudicatam valeat.*

27 *Sententia quæ tranſiuit in rem iudicatam renuntiari non poteſt.*

28 *Iuramentum de calumnia non poteſt expreſſè remitti per conſenſum partium.*

29 *Sententia nulla, non eſt ſententia.*

30 *Poſt tres ſententias, ampliùs appellare non licèt.*

31 *Verba enuntiatiua, vtrùm probent. ad fin. vſque.*

32 *Teſtis quandocunque examinari poteſt, & iuramentum die feriata delatum non valet.*

33 *An præſumamus mulierem certioratam, de beneficio velleyano, ſi per inſtrumentum conſtet.*

QVONIAM contra. Hæc decretalis eſt famoſa, & in ea traditur materia, ſeu doctrina vtilis & quotidiana: quam decretalem diſpoſui pro exercitij gratia repetere: & quę vtilia viſa mihi fuerunt, examinare arbitratus ſum. Diuiditur itaque in tres partes. In prima ponitur conſtitutionis cauſa, In ſecunda ponitur conſtitutio. In tertia ponitur iudicis negligentis, ſeu contrafacientis pœnæ impoſitio. Secunda ibi, ſtatuimus. Tertia ibi, iudex autē. & breuiter hoc intēdit. Vt veritas detegatur ſtatutū eſt, vt acta quę fiūt in iudicio ordinario ſeu extraordinario ſcribātur per vnū tabellionem, vel loco eius adhibeātur duo viri idonei, qui ſingula geſta in iudicio habeāt ſcribere, prout in litera patet. Iudex autē ſi circa prędicta negligens fuerit, punietur per ſuperiorē: & pro proceſſu nō præſumitur, niſi quatenùs in cauſa legitimis conſtiterit documentis.

1 ¶ Nota primò cauſam, † quare ſcribātur acta iudicij. Nam ideò acta ſcribuntur, vt veritas habeat locum, & falſitas aboleatur, cùm in iudicijs debeat eſſe veritati locus: vt l. finali. ff. de probatio. Item hoc eſt introductum, ne propter aſſertionē iniqui iudicis, litigator lædatur innocens.

¶ *Videtur tacitè hic innuere, quòd acta cauſæ faciunt plenam fidem, abſque alio adminiculo. quod etiam eſt verum: vt plenè not. Felin. in c. ij. in princip. nu. j. verſic. ſecundo quia non iuratur. de probatio. Dumtamen ſint publicata, & concluſum ſit in cauſa. Quod eſt verum, ſi modò fuerint ſcripta: vt not. do. Feli. in iſto c. verſi. nono quæro poſt Bart.*

ceſſum.nu.49 eod.
Falſus teſtis vtrum falſi puniatur. eod.nu.50.fol. 75
Teſtis vltra interrogata an deponere debeat.eod.nu.51.fol. 76
Qui teſtimoniũ deferre non poſſint.eod. nu.52. & ſeq.fol. 76. & ſeq.
Teſtis quando repellatur.eo.nume.54.fol. 76
Affinis vtrũ teſtis eſſe poſsit. eod. nu.55.fol. eod.
Parentes vtrũ pro filijs teſtes eſſe poſsint.c.viij.nu.56.fol. 77
Qui ſe exonerat, teſtis eſſe non poteſt.eod.nu.65.fol. 81
Vnicus teſtis quando non faciat ſemiplenam probationem.eo. nu.72.fol. 84
Teſtis de quibus circũſtantijs deponat.eod.nu.87.fol. 88
Teſti vtrum afferenda ſit ratio ſuæ depoſitionis. eod.num.88. fol. 89
Teſtium appel.veniũt inſtrumenta.c.ix.nu.3.fol. 100
Tutor excommunicatus nihil poteſt.Lãfr.c.iiij.de excep.nu.10. fol. 32
Tutor an poſsit eſſe teſtis.Lanf.c. viij.nu.67.fol. 81

De litera V.

VENDITOR vtrùm poſsit eſſe teſtis pro emptore.lanf.ca.viij.nu. 63.fol. 80
Hæc verba dedit,vendidit, tradidit,nullam probant poſſeſsionem.lanf.c.viij.verſic. ſcias tamen.fol. 72
Vicinus facta vicini ſcire præſumitur.c.viij.de teſtib.num. 22. fol. 62
Victus victori an in expenſis condemnetur.c.ij.num.2.fol. 156

FINIS.

EXCVDEBAT HECTOR
Pennet impenſis hæredum
Iacobi Iuntæ.

Regeſtum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t
v x y z A.